

ОГЛЯД ПРОЕКТІВ ЗАКОНІВ (НА РОЗГЛЯДІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ) та НОВЕЛ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА

ОГЛЯД ЗАКОНІВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ЦИВІЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ, ПРИЙНЯТИХ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ-ЛИСТОПАД 2024 РОКУ

DOI: <https://doi.org/10.69724/2786-8834-2024-3-3-267-279>

Закон України Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації від 19 вересня 2024 року № 3985-IX

Цей Закон набирає чинності та вводиться в дію 23.01.2025., а положення про превентивну реструктуризацію, вводяться в дію через шість місяців з дня набрання чинності цим Законом.

Закон розроблений з метою вдосконалення законодавства України з урахуванням основних принципів Директиви 2019/1023 про засади превентивної реструктуризації, про погашення боргу та позбавлення прав, а також про заходи щодо підвищення ефективності процедури щодо реструктуризації, банкрутства та погашення боргу.

Вказаним Законом внесено зміни до Кодексу України з процедур банкрутства, Господарського процесуального кодексу України, Законів України «Про судовий збір», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про виконавче провадження», «Про фінансову реструктуризацію», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про акціонерні товариства».

Із прийняттям цього Закону, зокрема, доповнено Кодекс України з процедур банкрутства Книгою третьою «Превентивна реструктуризація», яка складається з таких розділів:

- Розділ I. Загальні положення
- Розділ II. Адміністратор превентивної реструктуризації
- Розділ III. Відкриття процедури превентивної реструктуризації
- Розділ IV. Боржник та правочини боржника у процедурі превентивної реструктуризації
- Розділ V. План превентивної реструктуризації
- Розділ VI. Затвердження та виконання плану превентивної реструктуризації

Розділ VII. Закриття процедури превентивної реструктуризації

Розділ VIII. Спрощена процедура превентивної реструктуризації¹

Закон України «Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків»

від 19 вересня 2024 року №3983-IX

Міністерство фінансів України роз'яснило, що ухвалення законопроекту передусім дасть змогу забезпечити скорочення частки державної власності у банківському секторі, що передбачено умовами Меморандуму між Україною та Міжнародним валютним фондом, а також у межах співпраці зі Світовим банком щодо удосконалення продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків (Проект DPL 2024), та у межах співпраці з Європейським Союзом в рамках Плану України (Ukraine Facility).

Документ розроблено з метою удосконалення норм законодавства, що відповідають ринковим практикам для здійснення результативного продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків державного сектору, та спрямування коштів від такого продажу до державного бюджету, а саме:

- надання дозволу на продаж будь-якої частки держави у банку (окрім Ощадбанку і Укрексімбанку), а не лише 100% акцій держави, як передбачено у чинному Законі;
- підвищення вимог до юридичних осіб, які держава може залучати як фінансових радників з продажу;
- оновлення правил щодо визначення ціни та проведення аукціону відповідно до рекомендацій міжнародних донорів;
- включення міжнародних донорів для участі у процедурі відбору фінансових радників з продажу та процедурі самого продажу;
- врахування вірогідності, що в аукціоні може брати участь лише один потенційний інвестор;
- передбачення можливості проведення торгів через електронну торгову систему Prozorro.Продажі;
- запобігання негативному впливу на процедуру продажу.

Процес продажу має забезпечувати високий ступінь прозорості та гнучкості, зокрема, врахувати унікальні особливості окремих банків та вимоги потенційних інвесторів, розширювати їх коло та водночас не допускати участі у конкурсі осіб, пов'язаних з агресією рф проти України.²

¹ Судово-юридична газета 23.10.2024 URL : <https://sud.ua/uk/news/publication/313744-opublikovan-zakon-ob-izmeneniyakh-v-kodeks-po-protseduram-bankrotstva-po-implementatsii-direktiv- evroparlamenta-i-soveta-es-i-vnedrenie-protse-dur-preventivnoy-restrukturizatsii-sravnitel'naya-tablitsa>

² За матеріалами Урядового порталу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-verkhovna-rada-ukrainy-skhvalyla-zakonoproekt-dlia-efektyvnoho-prodazhu-paketiv-aktsii-shcho-nalezhat-derzhavi-u-statutnomu-kapitali-bankiv>

Закон України Про рейтингування

від 19 вересня 2024 року №3981-IX набере чинності 01.01.2026р.

Документ встановлює єдині правила для визначення та використання рейтингів у фінансовому секторі, що має сприяти підвищенню прозорості та надійності фінансових інструментів.

Крім того, закон регулює діяльність рейтингових агентств, встановлюючи вимоги до їх роботи відповідно до європейських стандартів. Ухвалення цього закону було вимогою отримання фінансування Світового банку.

Зараз діяльність рейтингових агентств в Україні регулюється статтею 41 закону «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» та нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. При цьому таке регулювання не відповідає європейським практикам та стандартам діяльності рейтингових агентств.

Закон спрямований на встановлення правових засад визначення рейтингів та їх використання, приведення діяльності рейтингових агентств в Україні у відповідність до вимог Регламенту ЄС №1060/2009, встановлення відповідальності для рейтингових агентств за порушення вимог законодавства.

Зміни спрямовані на покращення інвестиційного клімату в Україні, поживлення інвестиційних процесів, мінімізацію ризиків на ринках капіталу.³

ОГЛЯД ЗАКОНОПРОЄКТІВ, ЗАРЕЄСТРОВАНИХ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ-ЛИСТОПАД 2024 року

Основна тенденція, що наразі присутня в законодавчому процесі України це євроінтеграційні процеси «семимильними кроками» та у широкому колі сфер (у тому числі у різних підгалузях цивільного права).

Проект Закону про систему та особливості функціонування ринку залізничного транспорту України

Номер, дата реєстрації: 12142 від 21.10.2024

Законопроект, що відмінить монополію у сфері надання залізничних перевезень.

З пояснювальної записки до законопроекту:

Наразі залізничний транспорт характеризується тенденцією до падіння обсягів перевезень, зниженням швидкості доставки та обробки вантажів, що пов'язано з відсутністю конкуренції, недосконалістю технічної політики, державного управління, значним ступенем зносу залізничного рухомого складу та його дефіцитом.

³ Рада нарешті прийняла закон про рейтингування // Фінансовий клуб 19 вересня 2024 URL:<https://finclub.net/news/rada-nareshiti-priyniala-zakon-pro-reitynhuvannia-u-finansovomu-sektori.html>

Перевезення пасажирів та вантажів здійснюються АТ «Українська залізниця», яке займає монопольне становище у сфері залізничних перевезень, та не в повній мірі задовольняє інтереси суспільства у перевезеннях

Проект акта розроблений з урахуванням актів законодавства Європейського Союзу, передбачених у Додатку XXXII до Угоди про асоціацію (з урахуванням внесених до них змін станом на початок 2024 року).

Прийняття проекту акта дозволить провести реформування залізничного транспорту України та виконати зобов'язання України в процесі вступу до Європейського Союзу.

Основні положення проекту акта

Проект акта презентує нову модель ринку залізничних перевезень, аналогічну європейським залізничним системам. Запроваджує систему органів державного управління залізничним транспортом, що відповідає положенням актів Європейського Союзу у сфері залізничного транспорту. Визначає основні вимоги, обов'язки та права оператора інфраструктури, перевізника, основні вимоги до залізничного рухомого складу, врегульовує діяльність операторів залізничного рухомого складу та володільців рухомого складу.

Проект акта закріплює принцип рівноправного доступу до послуг інфраструктури, що поширюється на всіх осіб, зацікавлених в отриманні таких послуг, цей принцип гарантується на державному рівні.

Також проект акта передбачає створення системи управління безпекою на залізничному транспорті відповідно до вимог положень законодавства Європейського Союзу, що дозволить підвищити рівень безпеки перевезень в умовах розвинутої конкуренції на ринку залізничних перевезень.

Проект Закону про внесення змін до законів України щодо об'єднання ринків електричної енергії України та Європейського Союзу

Номер, дата реєстрації: 12087 від 02.10.2024

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики

Номер, дата реєстрації: 12087-1 від 18.10.2024

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей приватизації об'єктів державної та комунальної власності, переданих в оренду

Номер, дата реєстрації: № 12230 від 22.11.2024

Основна новація цього законопроекту — скасування права орендарів на позаконкурентний (часто корупційний) викуп майна.⁴

⁴ Чинна редакція статті 18 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» передбачає визначення ціни майна за результатами його незалежної оцінки. Закону України «Про

Орендарі, які здійснили невід’ємні поліпшення, матимуть переважне право на придбання майна на аукціоні, за ціною, яка була запропонована під час проведення аукціону переможцем такого аукціону.

Всі об’єкти передаватимуться на приватизацію через відкриті аукціони у системі «Прозорро.Продажі».

Запроваджується перехідний період в 1 рік, щоб орендарі, які вже розпочали процедуру викупу, завершили її.

Очікування розробників законопроекту полягають у зниженні корупційних ризиків у сфері приватизації. А також у тому, що приватизація стане більш прозорою, конкурентною та привабливою для добросовісних інвесторів.⁵

Проект Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України

Номер, дата реєстрації: №12175 від 01.11.2024

I. Внести зміни до Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №40–44 ст. 356 із наступними змінами), виклавши пункт третій частини першої статті 268 в такій редакції:

«на вимогу про відшкодування майнової (матеріальної) шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров’я або смертю, крім випадків завдання такої шкоди внаслідок недоліків товару, що є рухомим майном, у тому числі таким, що є складовою частиною іншого рухомого чи нерухомого майна, **включаючи електроенергію**».

Проект Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України у зв’язку з формуванням комплексної та справедливої соціальної підтримки (виплат та послуг) для осіб, в яких обмежена працездатність, зокрема осіб з інвалідністю

Номер, дата реєстрації: №12210 від 14.11.2024

Відповідно до Пояснювальної записки до проекту Закону України (№12210) 3. Основними положеннями проекту акта є наступні.

Проектом акта пропонується внести зміни до статей 1195, 1197, 1200 та 1227 Цивільного кодексу України, якими передбачити, що шкода, завдана фізичній особі каліцтвом або іншим ушкодженням здоров’я внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, відшкодовується роботодавцем з урахуванням здійснених страхових виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням, на отримання яких така фізична особа має право.

Для визначення розміру відшкодування у разі нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання застосовуватиметься середньомісячний за-

приватизацію державного і комунального майна» 18.01.2018 р. №2269-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19#Text> (дата звернення 25.11.2014р.)

⁵ Мовчан О. (один з авторів проекту, заступник Голови Комітету ВРУ з питань економічного розвитку) від 27.11.2024 р. / Прес-служба Апарату ВЗУ https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/256090.html

робіток (дохід), що обчислюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Особам, які втратили годувальника внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, шкода також відшкодовується роботодавцем в частині, що не покрита страховими виплатами за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, на отримання яких такі особи мають право.

Проект Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо передачі самочинно збудованого нерухомого майна у комунальну власність територіальних громад

Номер, дата реєстрації: 12108 від 09.10.2024

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Статтю 376 Цивільного кодексу України: 1. Доповнити новою частиною четвертою у такій редакції: «4. Самочинно збудоване нерухоме майно, право власності на яке не було за рішенням суду визнане за особою, яка здійснила самочинне будівництво, протягом шести місяців з моменту виявлення такого майна за рішенням органу місцевого самоврядування передається у комунальну власність територіальної громади, на території якої знаходиться земельна ділянка, на якій було збудоване таке майно.»

2. У зв'язку з цим частини 4–7 вважати частинами 5–8.

II. Прикінцеві та перехідні положення 1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. 2. Внести зміни до таких законодавчих актів України: У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні»: Статтю 60 доповнити частиною одинадцятою такого змісту: «11. Сільські, селищні, міські, районні в містах (у разі їх створення) ради зобов'язані протягом шести місяців з моменту виявлення на території відповідної територіальної громади об'єктів самочинного будівництва прийняти рішення про прийняття у комунальну власність територіальної громади таких об'єктів самочинного будівництва.»

Проект Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо посилення захисту прав добросовісного набувача

Номер, дата реєстрації: 12089 від 03.10.2024

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести до Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40–44, ст.356) такі зміни: 1. Статтю 261 після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту: «8. Перебіг позовної давності за вимогами щодо витребування, зайняття, визнання права щодо нерухомості, право на яку зареєстроване в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, починається від дня державної реєстрації права особи, яка порушила право позивача або дати передачі набувачеві (особі, яка порушила право позивача) нерухомості, щодо якої на момент такої передачі законом не передбачалась державна реєстрація правочину або реєстрація права». У зв'язку з цим частину восьму вважати частиною дев'ятою.

2. Частину другу статті 388 викласти у такій редакції: «2. Майно не може бути витребувано від добросовісного набувача, якщо: 1) воно було продане у порядку, встановленому для виконання судових рішень; 2) воно було продане такому набувачеві на електронному аукціоні у порядку, встановленому для приватизації державного та комунального майна; 3) з дати проведення державної реєстрації права приватної власності набувача (фізичної або юридичної особи) на державне або комунальне нерухоме майно, незалежно від виду такого майна, минуло більше 10 років; 4) з дати передачі набувачеві (фізичній або юридичній особі) у приватну власність державного або комунального рухомого або нерухомого майна, щодо якого на момент такої передачі чинним законодавством не передбачалась державна реєстрація правочину або реєстрація права власності, минуло більше 10 років. Зміна першого та подальших набувачів, зазначеного в пунктах 3, 4 цієї частини, не змінює порядку обчислення та перебігу граничного строку для витребування такого майна. Положення пунктів 3 та/або 4 цієї частини не поширюються на випадки, якщо майно вибуло з володіння власника та належить чи належало до об'єктів критичної інфраструктури; об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави; об'єктів культурної спадщини, які не підлягають приватизації; об'єктів природно-заповідного фонду».

3. Статтю 390 після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту: «5. Суд одночасно із задоволенням позову органу державної влади, органу місцевого самоврядування або прокурора про витребування майна від добросовісного набувача на користь держави чи територіальної громади вирішує питання про компенсацію органом державної влади або органом місцевого самоврядування добросовісному набувачеві ринкової вартості майна. Суд постановляє рішення про витребування майна від добросовісного набувача на користь держави чи територіальної громади за умови попереднього внесення органом державної влади, органом місцевого самоврядування або прокурором ринкової вартості майна на депозитний рахунок суду. Перерахування ринкової вартості майна з депозитного рахунку суду відбувається без пред'явлення добросовісним набувачем окремого позову до держави чи територіальної громади. Держава чи територіальна громада, які на підставі рішення суду компенсували добросовісному набувачеві ринкову вартість майна, набувають право вимоги про стягнення виплаченої ринкової вартості майна до особи, з вини якої таке майно набуто добросовісним набувачем».

4. Статтю 391 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту: «2. Якщо органом державної влади або місцевого самоврядування, незалежно від того, чи мав такий орган відповідні повноваження, вчинялись будь-які дії направлені на відчуження майна, в результаті яких набувачем такого майна стала фізична особа та/або юридична особа, що діє на основі приватної власності, спори щодо володіння та/або розпорядження, та/або користування таким майном відповідним органом державної влади або місцевого самоврядування вирішуються на підставі статей 387, 388 цього Кодексу».

II. Прикінцеві положення 1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. 2. Положення цього Закону мають зворотню дію в часі в частині умов та порядку компенсації органом державної влади або органом місцевого самоврядування добросовісному набувачеві ринкової вартості майна у справах, в яких судом першої інстанції не ухвалено рішення про витребування майна у добросовісного набувача на момент набрання чинності цим Законом, а також в частині порядку обчислення та перебігу граничного строку для витребування, зайняття, визнання права щодо: нерухомості, право на яку зареєстроване в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно до моменту набрання чинності цим Законом; нерухомості, щодо якої на момент її передачі набувачеві законом не передбачалась державна реєстрація правочину або реєстрація права і дата її передачі набувачеві передре моменту набрання чинності цим Законом.

Проект Закону про внесення змін Цивільного кодексу України щодо уточнення деяких положень, пов'язаних із прострочення виконання зобов'язання з повернення безпідставно набутого майна

Номер, дата реєстрації: 12156 від 28.10.2024

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести до Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40–44, ст. 356) такі зміни: 1) частину першу статті 1212 доповнити абзацом другим такого змісту: «Зобов'язання повернути безпідставно набуте майно виникає в особи на підставі факту набуття нею майна без достатньої правової підстави або факту відпадиння підстави набуття цього майна (коштів) згодом. Виконати таке зобов'язання особа повинна відразу після того, як безпідставно набула майно або підстава такого отримання відпала»;

2) статтю 1214 доповнити частиною третьою такого змісту: «3. Обов'язок особи, яка прострочила виконання грошового зобов'язання, сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми відповідно до частини другої статті 625 цього Кодексу, виникає з моменту, визначеного абзацом другим частини першої статті 1212 цього Кодексу».

II. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Проект Закону про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо встановлення додаткових обов'язків сторін за договором транспортного експедирування

Номер, дата реєстрації: 12134 від 18.10.2024

Верховна Рада України постановляє: 1. Частину другу статті 932 Цивільного кодексу України ...викласти в такій редакції: «2. У разі залучення експедитором до виконання своїх обов'язків за договором транспортного експедирування інших осіб експедитор повідомляє про це клієнта і у разі порушення договору відповідає перед клієнтом».

Проект Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» щодо забезпечення механізму державної реєстрації права власності на нерухоме майно за відсутності доступу до матеріалів підприємств бюро технічної інвентаризації

Номер, дата реєстрації: 11440/П від 23.10.2024

Проект Закону про внесення змін до статті 9 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо гарантування захисту внутрішньо переміщених осіб від примусового виселення із житлового приміщення без надання іншого альтернативного житла

Номер, дата реєстрації № 12213 від 15.11.2024

Проект Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» та інших законів щодо вдосконалення механізмів захисту культурної спадщини та відповідальності за порушення законодавства про за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

Номер, дата реєстрації № 11459/П від 15.11.2024

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» щодо розширення компетенції міжнародного арбітражу

Номер, дата реєстрації: 12141 від 21.10.2024

ЗАКОНОПРОЕКТИ ЩОДО ЗМІН У СІМЕЙНОМУ КОДЕКСІ

Привертають увагу своїм трансформаційним підходом два законопроекти у сфері сімейного права.

Проект Закону про внесення змін до статті 157 Сімейного кодексу України щодо укладення договорів про здійснення батьківських прав та виконання обов'язків

Номер, дата реєстрації: (№ 12231) від 22.11.2024

1. Частину четверту статті 157 Сімейного кодексу України викласти у такій редакції:

«4. Батьки мають право укласти договір про здійснення батьківських прав та виконання обов'язків щодо дитини, в тому числі щодо визначення місця проживання дитини, утримання дитини кожним з батьків, прав та виконання обов'язків щодо дитини того з батьків, хто проживає окремо та того з батьків, з ким проживає дитина. Умови договору не можуть порушувати права дитини, які встановлені цим Кодексом. Договір укладається у письмовій формі та підлягає нотаріальному посвідченню. Той з батьків, хто ухиляється від виконання договору, зобов'язаний відшкодувати матеріальну та моральну шкоду, завдану другому з батьків.»

Проект Закону про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо запровадження моделі спільної батьківської опіки батьків над дитиною після розлучень як основної

Номер, дата реєстрації: (№12132) від 17.10.2024

4.У статті 157 після пункту 1 доповнити пунктом 2 такого змісту: «2. Батьки можуть звернутися до суду з метою встановлення спільної батьківської опіки над дитиною, за якою дитина проживає почергово з кожним із батьків за графіком та відповідно до умов, визначених судом.

Для забезпечення інтересів дитини, суди мають сприяти встановленню спільної батьківської опіки як пріоритетного способу вирішення батьками питань щодо опіки над дитиною.»

...

6. Статтю 158 викласти в такій редакції: «Стаття 158. Вирішення органом опіки та піклування спору щодо участі у вихованні дитини того з батьків, хто проживає окремо від неї

1. За заявою матері, батька дитини орган опіки та піклування встановлює спільну батьківську опіку над дитиною за графіком та умовами, погодженим батьками, або обгрунтовано встановлює **графік та умови почергового проживання дитини у кожного з батьків**.

Орган опіки та піклування встановлює спільну батьківську опіку на засадах рівності прав батьків та батьківського часу задля збереження емоційного зв'язку обох батьків із дитиною та права дитини на піклування і з боку матері і з боку батька окрім випадків, визначених законодавством або якщо інше не встановлено судом.

Аналіз:

Особливістю цих законопроектів, є те, що ними запропоновано *змінити існуючі концепції, закладені в законі*. Однією з таких є положення щодо постійного проживання дитини з одним з батьків після їх розлучення. Проектом закону пропонується почергова зміна місця проживання дитини з кожним з батьків за графіком і таким чином зникає поняття постійного її місця проживання, чи виникає два нових непостійних місця проживання.

В деяких випадках це матиме позитивний ефект збереження емоційного зв'язку обох батьків із дитиною та права дитини на піклування і з боку матері, і з боку батька. Але досвід життя самих таких дітей, у країнах, де подібна практика є сталою, показує, що потреба у постійній адаптації хоч і до знайомого, але нового житла, оточення – це принаймні додаткове навантаження. Особливо, коли це відбувається за графіком, тобто регулярно. Наскільки це є найкращою моделлю вирішення питання оптимального забезпечення спілкування дітей з батьками, мабуть у кожній конкретній сім'ї це питання індивідуальне. Також є питанням бажання самої дитини щодо такого способу життя. Оптимізму додає те, що законопроект містить не імперативну норму, оскільки вона реалізується лише за заявою одного з батьків.

Проект Закону про внесення змін до статті 297 Цивільного процесуального кодексу України щодо подання заяв про визнання фізичної особи недієздатною
Номер, дата реєстрації: 12239 від 25.11.2024

У заяві про визнання фізичної особи недієздатною мають бути викладені обставини, що свідчать про хронічний, стійкий психічний розлад, внаслідок чого особа не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними. Вимоги статті 83 цього Кодексу не застосовуються при поданні заяви передбаченої цією частиною. З метою з'ясування обставин справи суд може за власною ініціативою витребувати необхідні докази та призначити експертизи.»

Пояснювальна записка до цього законопроекту передбачає: Частиною 3 статті 297 Цивільного процесуального кодексу України визначено, що у заяві про визнання фізичної особи недієздатною мають бути викладені обставини, що свідчать про хронічний, стійкий психічний розлад, внаслідок чого особа не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними.

Дане положення не містить вимог разом із заявою про визнання фізичної особи недієздатною подати докази, що підтверджують викладені в заяві обставини. Однак, деякі суди всупереч даній нормі, залишають такі заяви без руху для надання відповідних доказів з посиланням на статтю 83 Цивільного процесуального кодексу України, ігноруючи те, що у справах окремого провадження законодавець наділив суд можливістю за власною ініціативою витребувати необхідні докази. Також Верховний Суд у справі № 569/4466/23 (провадження № 61–6986св23) зазначив, що частина 3 статті 297 Цивільного процесуального кодексу України не містить вимоги разом із заявою про визнання фізичної особи недієздатною подати докази, що підтверджують викладені в заяві обставини.

Саме тому пропонується внести відповідне уточнення в статтю 297 Цивільного процесуального кодексу України задля формування єдиної судової практики з даного питання.

Правовий Аналіз.

Подібна правова пропозиція може стати кроком назад у правовому регулюванні дієздатності осіб, що мають стійкі психічні захворювання, коли без доказів фізичну особу можна буде визнати недієздатною. Особливий інтерес це питання викликає у зв'язку з взятим на себе державою Україна зобов'язання відповідно Конвенції ООН «Про права осіб з інвалідністю» від 13.12.2006 року позбутися правових норм, що дискримінують всіх осіб з інвалідністю.

25 листопада 2024 у ВРУ одразу зареєстровано 4 законопроекти (№ 12238) (№ 12236) (№ 12237) та (№ 12235)

Проект Закону (№ 12238) про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо врахування в освітньому процесі особистісних якостей, професійних нахилів та навичок здобувачів вищої освіти;

Проект Закону (№12236) про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо врахування в освітньому процесі психологічного профілю учнів, їх індивідуальних нахилів та здібностей у науковій і спортивній сферах;

Проект Закону (№12237) про внесення змін до Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо врахування в освітньому процесі індивідуальних нахилів, навичок та здібностей здобувачів освіти у професійній і спортивній сферах

Проект Закону (№12235) про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо запровадження у закладах вищої освіти діяльності кар'єрних консультантів з метою сприяння професійному становленню та подальшому працевлаштуванню здобувачів освіти

Правовий Аналіз.

Наявність комплексного підходу до вирішення питання професійної орієнтації з урахуванням здібностей учнів та студентів дає надію, що це допоможе студентам в успішній реалізації їх особистого немайнового права на вибір конкретної професії у межах обраної спеціальності.

Проект Закону про внесення змін до деяких законів щодо забезпечення рівних прав та можливостей громадян із представництва у наглядових радах та органах управління державних унітарних підприємств, господарських товариств та державних банків, комунальних унітарних підприємств

Номер, дата реєстрації: 12198 від 13.11.2024

Зазначений законопроект передбачає план поступового переходу до певного рівня гендерної рівності до 20231 року у наглядових радах та органах управління державних унітарних підприємств, господарських товариств та державних банків, комунальних унітарних підприємств.

Аналіз.

Керівні посади в органах управління мають займати ті, хто здатен приймати найзбалансованіші, професійні та корисні для громадян, юридичних осіб та держави в цілому рішення, на підставі високого рівня моральних якостей та професіоналізму. На наше глибоке переконання цьому цілком міг би сприяти сліпий відбір кадрів без зазначення статі претендента, а виключно, з зазначення рівня освіти, досвіду, показників успішності у професії та доброчесності, звісно за відсутності корупційної складової у цьому питанні.

Матеріал підготувала:

Наталія Бондар
Кандид юридичних наук,
завідуюча кафедри цивільно-правових дисциплін та
правової підтримки підприємницької діяльності

ТОВ «Харківський університет»
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-7563-8493>

Prepared by: Bondar Nataliia
PhD in Law,
Head of the Department of Civil Law and
legal support of entrepreneurial activity
Kharkiv University LLC
Kharkiv, Ukraine